

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO

Szczecin, dnia 3 grudnia 2015 r.

Poz. 5018

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NK-3.4131.321.2015.KN WOJEWODY ZACHODNIOPOMORSKIEGO

z dnia 1 grudnia 2015 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. 2015 r., poz. 1515)

stwierdzam nieważność

§ 3 ust. 1 pkt 6 uchwały Nr XII/119/2015 Rady Miejskiej w Stargardzie Szczecińskim z dnia 27 października 2015 r. w sprawie uchwalenia regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Miasta Stargard Szczeciński w zakresie wyrazów „utrzymanie w należyłym stanie zieleni znajdującej się na terenie nieruchomości poprzez systematyczne koszenie trawy i usuwanie chwastów z chodników”.

Uzasadnienie

W dniu 27 października 2015 r. Rada Miejska w Stargardzie Szczecińskim podjęła uchwałę Nr XII/119/2015 w sprawie uchwalenia regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Miasta Stargard Szczeciński.

Akt ten wpłynął do Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie w dniu 3 listopada 2015 r.

Materialnoprawną podstawę podjęcia ww. aktu stanowi art. 4 ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach¹, zgodnie z którym *rada gminy, po zasięgnięciu opinii państwowego powiatowego inspektora sanitarnego, uchwała regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie gminy. Z kolei, ust. 2 cytowanego przepisu wskazuje, iż regulamin ten określa szczegółowe zasady utrzymania czystości i porządku na terenie gminy dotyczące:*

- 1) wymagań w zakresie utrzymania czystości i porządku na terenie nieruchomości obejmujących:
 - a) prowadzenie we wskazanym zakresie selektywnego zbierania i odbierania odpadów komunalnych, w tym powstających w gospodarstwach domowych przeterminowanych leków i chemikaliów, zużytych baterii i akumulatorów, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, mebli i innych odpadów wielkogabarytowych, odpadów budowlanych i rozbiórkowych oraz zużytych opon, a także odpadów zielonych,
 - b) uprzątnięcie błota, śniegu, lodu i innych zanieczyszczeń z części nieruchomości służących do użytku publicznego,
 - c) mycie i naprawy pojazdów samochodowych poza myjniami i warsztatami naprawczymi;
- 2) rodzaju i minimalnej pojemności pojemników przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości oraz na drogach publicznych, warunków rozmieszczania tych pojemników i ich utrzymania w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym, przy uwzględnieniu:
 - a) średniej ilości odpadów komunalnych wytwarzanych w gospodarstwach domowych bądź w innych źródłach,
 - b) liczby osób korzystających z tych pojemników;

¹ Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2013 r., poz. 1399 ze zm.).

- 3) częstotliwości i sposobu pozbywania się odpadów komunalnych i nieczystości ciekłych z terenu nieruchomości oraz z terenów przeznaczonych do użytku publicznego;
- 4) (uchylony);
- 5) innych wymagań wynikających z wojewódzkiego planu gospodarki odpadami;
- 6) obowiązków osób utrzymujących zwierzęta domowe, mających na celu ochronę przed zagrożeniem lub uciążliwością dla ludzi oraz przed zanieczyszczeniem terenów przeznaczonych do wspólnego użytku;
- 7) wymagań utrzymywania zwierząt gospodarskich na terenach wyłączonych z produkcji rolniczej, w tym także zakazu ich utrzymywania na określonych obszarach lub w poszczególnych nieruchomościach;
- 8) wyznaczania obszarów podlegających obowiązkowej deratyzacji i terminów jej przeprowadzania.

Regulamin utrzymania czystości i porządku w gminie, zgodnie z art. 4 ust. 1 ww. ustawy, jest aktem prawa miejscowego, zaliczonym przez Konstytucję Rzeczypospolitej Polskiej² do źródeł prawa powszechnie obowiązującego na obszarze działania organów, które je ustanowiły. Taki akt normatywny musi zatem odpowiadać wszystkim wymogom, jakie prawo stawia w odniesieniu do zasad tworzenia i obowiązywania systemu źródeł prawa. W stosunku do aktów prawa miejscowego znaczenie istotne ma norma zawarta w art. 94 Konstytucji, który stanowi, iż organy samorządu terytorialnego i organy administracji rządowej ustanawiają akty prawa miejscowego na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawach. Uwzględniając hierarchiczność źródeł prawa akty tego typu mają charakter zależny od źródeł prawa wyższego rzędu, czego konsekwencją jest stanowisko, iż nie mogą normować materii uregulowanych aktami wyższego rzędu, nadto nie mogą wykroczać poza zakres delegacji ustawowej. W związku z tym, bezspornym pozostaje fakt, iż regulamin utrzymania czystości i porządku nie może wykroczać poza materię przewidzianą w art. 4 ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, przepis ten stanowi bowiem delegację ustawową dla wydania aktu prawa niższej rangi, ściśle określając zakres spraw, które mogą zostać unormowane w uchwale rady gminy. Nie przyznaje on kompetencji organowi stanowiącemu gminy ani do uchwalania aktów prawa miejscowego obejmujących zagadnienia inne niż wymienione w cyt. przepisie, ani stanowienia regulacji w inny sposób niż wskazany przez ustawodawcę, ponieważ oznaczałoby to wykroczenie poza zakres delegacji ustawowej. Jednocześnie zwrócić należy uwagę, że przepis art. 4 ust. 2 ww. ustawy ma charakter wyczerpujący, co oznacza, że uchwalając na jego podstawie regulamin utrzymania porządku i czystości, rada powinna zawrzeć w nim postanowienia odnoszące się do wszystkich enumeratywnie wymienionych w ustawie zagadnień.

Przepisy w zakresie utrzymania czystości i porządku nie mogą zostać sformułowane w sposób dowolny. Rada gminy nie może w sposób niczym nieograniczony nakładać obowiązków i określać zakazów związanych z czystością i porządkiem na terenie gminy, tym bardziej, iż niewykonywanie powinności, czy też nieprzestrzeganie zakazów określonych w regulaminie zagrożone jest sankcją karną - kara grzywny (art. 10 ust. 2a ustawy o czystości i porządku w gminach)³.

Analiza przepisów uchwały Nr XII/119/2015 Rady Miejskiej w Stargardzie Szczecińskim, w kontekście powyższych rozważań, prowadzi do wniosku, że § 3 ust. 1 pkt 6 tego aktu w zakresie wyrazów „utrzymanie w należyтым stanie zieleni znajdującej się na terenie nieruchomości poprzez systematyczne koszenie trawy i usuwanie chwastów z chodników”, wprowadzony został z przekroczeniem delegacji ustawowej zawartej w art. 4 ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Rada Miejska w Stargardzie Szczecińskim w kwestionowanym unormowaniu postanowiła bowiem, że *właściciele nieruchomości zapewniają utrzymanie czystości i porządku na terenie nieruchomości poprzez dbanie o estetykę otoczenia, a w szczególności o niedopuszczenie do zalegania i rozpraszania odpadów, utrzymanie w należyтым stanie zieleni znajdującej się na terenie nieruchomości poprzez systematyczne koszenie trawy i usuwanie chwastów z chodników.*

Jak wskazano powyżej, zgodnie z art. 4 ust. 2 pkt 1 lit. b ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach regulamin określać może szczegółowe zasady dotyczące wymagań w zakresie uprzątnięcia błota, śniegu, lodu i innych zanieczyszczeń z części nieruchomości służących do użytku publicznego. Nie znajdują zatem oparcia w tym upoważnieniu określone w § 3 ust. 1 pkt 6 uchwały Nr XII/119/2015 wymagania nałożone na właścicieli nieruchomości w zakresie obowiązków utrzymania w należyтым stanie

² Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 ze zm.).

³ Tak w wyroku WSA w Lublinie z dnia 19 września 2008 r., sygn. akt II SA/Lu 485/08.

zieleni znajdującej się na terenie nieruchomości poprzez systematyczne koszenie trawy i usuwanie chwastów z chodników. Nie wynika z nich upoważnienie dla organu stanowiącego gminy do tak szerokiego określania obowiązków z zakresu utrzymania porządku i czystości oraz estetyki nieruchomości.

Biorąc pod uwagę przedstawioną w niniejszym rozstrzygnięciu argumentację, stwierdzić należy, że § 3 ust. 1 pkt 6 uchwały Nr XII/119/2015 Rady Miejskiej w Stargardzie Szczecińskim z dnia 27 października 2015 r. w sprawie uchwalenia regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Miasta Stargard Szczeciński w zakresie wyrazów „utrzymanie w należyтым stanie zieleni znajdującej się na terenie nieruchomości poprzez systematyczne koszenie trawy i usuwanie chwastów z chodników”, narusza obowiązujący porządek prawny w sposób uzasadniający skorzystanie z uprawnienia przewidzianego w art. 91 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, tj. stwierdzenie jego nieważności.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie. Skargę wnosi się do Sądu za pośrednictwem Wojewody Zachodniopomorskiego, w terminie 30 dni od dnia otrzymania przedmiotowego rozstrzygnięcia. Zgodnie z art. 92 ustawy o samorządzie gminnym, stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały organu gminy wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Wojewoda Zachodniopomorski

Marek Talasiewicz